

Enkät (2009) – rusmedelsförebyggande- och åtgärdsplaner

Lågstadieskolorna i Helsingfors

Karin Rantala, 12.01.2010

Av 21 tillfrågade skolor har nio stycken svarat på enkäten och av dessa nio har:

- tre skolor en plan som kombinerar både förebyggande och åtgärder
- en skola enbart en åtgärdsplan
- fem skolor inte någon plan överhuvudtaget.

En av de existerande planerna är uppdaterad under 2009, två stycken under 2007 och en under 2004. Endast en plan uppdateras årligen, två stycken uppdateras vart tredje år och en uppdateras då läroplanen utarbetas.

Planerna är baserade på personalens, elevernas och föräldrarnas observationer, läroplanen, stadens rusmedelsstrategi eller "ingen särskild information". Det varierar mellan de olika skolorna gällande t.ex. för vem planen finns tillgänglig, vem som överhuvudtaget känner till den, var planen finns upplagd osv.

Planerna får i genomsnitt väldigt dåliga betyg:

- Som fungerande verktyg får planerna genomsnittsvitsordet 3,67.
- Gällande hur detaljerade och informativa planerna anses vara blir vitsordet 4,33.
- Planerna verkar vara speciellt dåliga på att omfatta sådant som anses vara aktuellt i skolorna, på den punkten ges ett så lågt vitsord som 3,33.
- Och det finns ett missnöje med hur planerna uppdateras t.ex. så att kontaktuppgifterna är korrekta – genomsnittsvitsordet är 4,33.
- Planerna får lika lågt vitsord när det kommer till att ge tillräcklig information om olika aktörer utanför skolan som kan erbjuda hjälp.

Alla skolorna vill ha information om och ta emot hjälp med att lägga upp en plan. 44% vill dessutom veta om hur skolan kan jobba förebyggande och 55% vill få information om förebyggande metoder. Av de svarande vill också över hälften veta hur man kan känna igen rusmedelsanvändning hos unga, samt hur man diskuterar rusmedel med dem, och 44% vill veta hur man diskuterar rusmedel med föräldrarna. Det behövs också kunskap om hur man skall gå tillväga när man är oroad över en elevs rusmedelsbruk, hur man tar upp denna oro med eleven i fråga, samt hur man tar upp saken med föräldrarna. Många vill också ha

information om hur man skall göra när man är orolig över en förälders rusmedelsbruk och hur man ska göra när man tar upp frågan med föräldern. Det efterfrågas dessutom information om vilken service som finns för barn och unga med rusmedelsproblem, samt i ännu högre grad vilken service det finns för föräldrar som själv har rusmedelsproblem eller vars barn har problem.

Hurdan rusmedelsplan har skolan?

Svar	Antal	Procent
Skolan har bara en rusmedelsförebyggande plan	0	0,00%
Skolan har bara en åtgärdsplan gällande rusmedel	1	11,11%
Skolan har en plan som kombinerar både förebyggande och åtgärder	3	33,33%
Skolan har varken en åtgärdsplan eller en förebyggande plan	5	55,56%
Yhteensä	9	100%

Vilken information baserar sig planen/uppdateringar av planen på? Du kan välja flera alternativ.

Svar	Antal	Procent
1. Enkäter, undersökningar etc som görs i skolan	0	0,00%
2. Annan aktuell forskning	0	0,00%
3. Personalens, föräldrars eller elevers observatörer	1	25,00%
4. Personalens, föräldrars eller elevers önskemål	0	0,00%
5. Så kallad maggropsskänsla	0	0,00%
6. Ingen särskild information	2	50,00%
7. Annat, vad?	2	50,00%

Jag önskar information för mig eller min personal om något av följande: Du kan välja flera alternativ.

Svar	Antal	Procent
Rusmedelsförebyggande i allmänhet	2	22,22%
Rusmedelsförebyggande planer för skolan	6	66,67%
Hur skolan kan förebygga	4	44,44%
Rusmedelsförebyggande metoder	5	55,56%
Rusmedel	1	11,11%
Ungas rusmedelsbruk	3	33,33%
Hur man känner igen rusmedelsanvändning hos unga	5	55,56%
Hur man diskuterar rusmedel med ungdomar	5	55,56%
Hur man diskuterar rusmedel med föräldrar	4	44,44%
Hur man ska gå till väga när man är orolig för en elevs rusmedelsbruk	4	44,44%
Hur man tar upp oro gällande rusmedel med eleven	5	55,56%
Hur man tar upp oro gällande elevens rusmedelsbruk med föräldrarna	5	55,56%
Hur man ska gå till väga när man är orolig för en förälders rusmedelsbruk	4	44,44%
Hur man tar upp oron gällande föräldrarnas rusmedelsbruk med föräldrarna	3	33,33%
Service för barn och unga med rusmedelsproblem	3	33,33%
Service för föräldrar om de själv eller barnet har rusmedelsproblem	4	44,44%
Jag önskar ingen information	1	11,11%
Annat, vad	0	0,00%
Yhteensä		

	Alla
	N=9
Hur väl tycker du att planen fungerar?	4,05
Planen är ett fungerande verktyg	3,67
Planen är tillräckligt detaljerad och informativ	4,33
Planen är så tydlig att vem som helst kan använda den	4,67
Planen tar upp alla händelser som varit aktuella på skolan	3,33
Planen är tillräckligt uppdaterad, tex stämmer kontaktuppgifter	4,33
Planen innehåller tillräcklig information om vem som ska agera och hur i olika situationer	4,00
Planen innehåller tillräcklig info om vilka aktörer utanför skolan kan hjälpa i olika situationer	4,00
Yhteenveto	4,05

